

Nord-Aurdal kommune

Sak: 24/3283
JournalpostID: 26/5850
ArkivID: PlanID-202405,
PlanNavn-Hagen
masseuttak,
PlanType-35, K2-
L12, GBNR-107/1
Saksbehandler: Rolf-Erik Poppe
Dato: 09.04.2026

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
004/26	Planutvalget	16.04.2026

Reguleringsplan Hagen masseuttak - 1. gangs behandling

Vedlegg:

10.04.2026	Hagen masseuttak_bestemmelser_16032026	498990
10.04.2026	Hagen masseuttak_illustrasjonsplan_floem_160326	498991
10.04.2026	Hagen masseuttak_planbeskrivelse_160326	498992
10.04.2026	Hagen masseuttak_plankart	498993
10.04.2026	Hagen masseuttak_rapport_naturmangfold_201025	498994
10.04.2026	Hagen masseuttak_ROS_160326	498995
10.04.2026	Hagen masseuttak_støy_rev03	498996
09.04.2026	Norconsult_rapport_Aurdalsfjorden_floemvannstander_2023	498997
10.04.2026	SINTEF - Laboratoireundersøkelser - Prøvingsrapport	498998

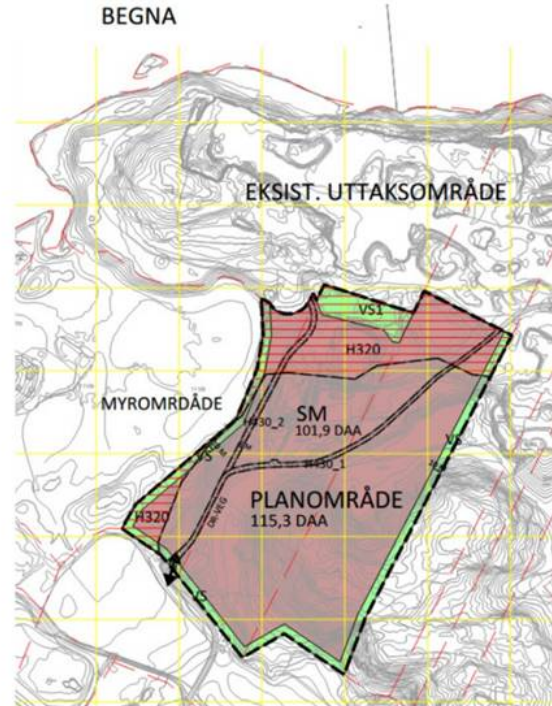
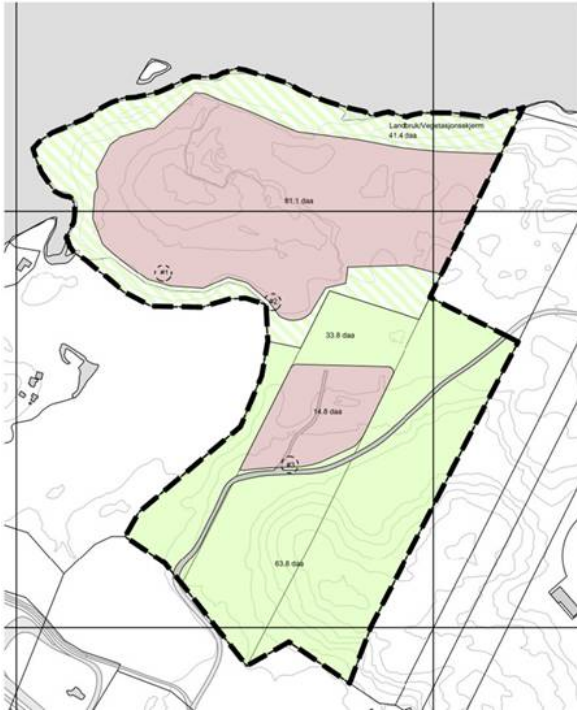
Saksopplysninger:

Landskapsarkitekt John Lie har på vegne av tiltakshaver Hagen grusforretning AS v/ Terje Hagen utarbeidet forslag til reguleringsplan for Hagen masseuttak. Oppstartsmøte ble avholdt 18.10.2024 og det ble varslet oppstart 28.01.2025. Administrasjonen var usikker på om planmaterialet som ble levert var godt nok for å kunne behandle saken, og løftet følgelig planforslaget frem for regionalt planforum 10.02.2026. I møtet ble det gitt tilbakemelding og veiledning fra flere myndigheter. Statsforvalteren svarte også ut noen spørsmål i brev av 17.02.2026.

Planområdet ligger i østre del av Veststringsbygda, langs sørsiden av Aurdalsfjorden. Uttaket er på ca. 101 dekar – med fordeling på grusuttaket ca. 59 dekar og uttak av fjell ca. 42 dekar. Gårds- og bruksnumre er 109/22, 109/12 og 107/1.

Det har siden midten på 70-tallet vært løsmassedrift/ uttak av morenemasse samtidig med uttak av fjell i masseuttaket ved Hagen Grusforretning AS, driften er fortsatt aktiv. Deler av området nærmer seg ferdig utviklet. Konesjon med driftsplan ble gitt av Direktoratet for mineralforvaltning 22.12.2017.

Gjeldende reguleringsplan for området, Veststringsbygde aust – Hagen grusforretning med PlanId: 0542DR223, ble vedtatt i kommunestyret 19.11.2015. Forslag til reguleringsplan Hagen masseuttak som nå foreligger vil erstatte deler av denne.

Gjeldende reguleringsplan Vestringsbygde aust – Hagen grusforretning til venstre, forslag til ny reguleringsplan Hagen masseuttak til høyre.

I oppstartsmøte stilte kommunen seg i tvil om planen faller inn under krav om konsekvensutredning, men plankonsulent har i planbeskrivelsen konkludert med at dette likevel skulle utarbeides. Fra s. 6 i planbeskrivelsen gjengis;

Da masseuttaket i sin helhet ikke er avklart som masseuttaksområde i kommuneplanens arealdel, utløser dette krav om konsekvensutredning.

Konsekvensutredningen inngår som del av planbeskrivelsen. Det gjøres oppmerksom på at det er plankonsulenten som selv står for naturmangfoldrapporten med tilhørende vurderinger som følger saken.

Det gjøres oppmerksom på at planavgrensningen er endret siden varsel om oppstart. Nordre del av planområdet er tatt ut av planen for videre drift der eksisterende uttaksområde – felt BSM1 - skal driftes videre i hht. gjeldende reguleringsplan, og i samsvar godkjent driftsplan. Statsforvalteren anbefaler i brev 17.02.2026 etter møtet i regionalt planforum at hele planområdet reguleres så det redegjøres for aktivitet i eksisterende og nytt område, konsekvenser av aktiviteten (trafikk, støy, støv mm), driftstider for ulike typer drift, krav om istandsetting mv. Av referat fra oppstartsmøte fremgår det at kommunen også forventet dette da planarbeidet startet opp. Forslagstiller fremholder imidlertid at det ikke er mer masse å ta ut fra den nordre delen av området, og at det derfor er mest hensiktsmessig om den delen driftes videre iht. gjeldende driftsplan. Administrasjonen vurderer det dit hen at dette kan virke hensiktsmessig, men er lydhør for Statsforvalterens og Direktoratet for mineralforvaltnings uttalelser i saken.

Relevant informasjon om og hensikten med planarbeid og drift

Fra planbeskrivelsen gjengis hensikten med og relevant informasjon om planarbeidet og drift;

Byggeråstoffet skal knuses/ bearbeides til pukkfraksjoner som det moderne samfunnet er avhengig av, til bygg og anlegg og til drift og vedlikehold av veger i Valdresregionen. Det skal ikke legges til rette for massedeponi i eksisterende masseuttak slik det ble varslet om ved varsel om planarbeid. Hovedformålet er Steinbrudd og masseuttak for ordinær drift. Det vil ikke bli knyttet asfalt- og betongproduksjon til driften. (...) Disse tiltakene vil i stor grad være positive i forhold til miljø og samfunn. (planbeskrivelsen s. 4)

Digitalt beregnet uttaksmengde er totalt ca. 1 250 000 m³ – hvorav ca. 850 000 m³ er fast fjell, og ca. 400 000 m³ er løsmasser/ morene (s. 4).

I eksisterende uttaksområde ligger i dag riggplass, produksjonsplasser og nylige utsprengte steinmasser ift. driftsplan, lager av ferdigvarehauger, kontrollvekt, kontor og spisebrakke med mer. Det vil være drift i dette området en god tid framover, samtidig med at uttak skal skje i nytt uttaksområde i sør. De sentrale funksjonene – nevnt over, og som er viktig for driften videre, skal suksessivt flyttes inn i det nye regulerte området - når driftsmessige forhold legges til rette for dette. (s. 5)

Av planbeskrivelsen (pb) fremgår det at realistisk uttak vil være ca. 100 000 tonn fast fjell pr. år og at driften vil skje hele året, også om vinteren. Et slikt uttak medfører et årlig transportbehov på omkring 7200 store lastebillass. Dette tilsier en ÅDT på ca. 60 biler (30 biler frem og tilbake) pr. dag som igjen vil si ca. 8 biler i timen når anlegget er i drift. Driftstid vurderes til å vare omkring 30 år. (pb s. 19)

Det oppgis at trafikken som genereres av driften av uttaket vil være slik den har vært de siste 20 årene, med uttak av årlig 100 000 tonn, og at det således ikke blir noen trafikkøkning ved videre drift (pb s. 33).

Etter endt uttak skal området tilbakeføres landbruksformål og bli en del av ordinær gårds- og skogsdrift. (pb s. 31). Dette fremgår i bestemmelsenes pkt. 5.2;

Når driften i masseuttaket er avsluttet, skal de områder som omfattes av siste fase av uttak og drift være rensket, arrondert og istandsatt - i samsvar med godkjent driftsplan, senest to år etter avslutning.

Områdende SM og VS skal tilbakeføres til LNF-område/skogbruk, og underlegges ordinær skogsdrift i henhold til landbruksmyndighetenes krav – styrt gjennom særlovgivningen.

Driftstider fremgår av bestemmelsenes pkt. 6 og 7;

6. Sprengning skal bare skje mandag til fredag kl. 8.00-17.00. Øvrig anleggsvirksomhet skal bare skje mandag til fredag kl. 7.00-20.00. I perioden 15. mai til 15. september skal driftstiden være mandag til fredag kl. 7.00 til 18.00.

7. Det skal ikke være drift i uttaket på lørdager, søndager og helligdager. Utlevering av produkter og vedlikeholdsarbeid skal kunne foregå hele døgnet.

Nær- og fjernvirkning

Eksisterende uttaksområde fortsatt er i drift og er godt synlig fra omkringliggende dalsider. Planområdet ligger åpent til og er eksponert i det åpne landskapsrommet i bunnen av dalføret. I konsekvensvurderingen vurderes utvidelsen av uttaket å ha nærvirkning med noe forringende effekt på landskapsbildet, og i forhold til fjernvirkning forringende effekt på omgivelsene. Store deler av masseuttaket vurderes å ha fjernvirkning fra midtre og øvre del av Vestringsbygda i sørvest, og fra høyereliggende partier i nordvest (pb s. 24). Påvirkning for tema landskapsbilde vurderes samlet til forringet - noe forringet.

I planbeskrivelsen s. 25 står avbøtende tiltak nevnt for å dempe virkningene på landskapsbildet;

- Naturlig revegetering med stedegen variert skog
- Bevaring av terrengformer mot omgivelsene - spesielt mot sør og gården Bergan
- Forbud mot flatehogst i regulert vegetasjonsskjerm under hele driftsperioden
- Unngå for store og åpne flater ved uttak av masser ved å sørge for suksessiv istandsetting

Ivaretagelse av disse tiltakene synes forsøkt sikret gjennom regulert vegetasjonsskjerm VS og bestemmelse 3.3 knyttet til denne. I plankartet er VS vist i to felt; VS1 og VS2. I bestemmelsene står det at VS skal verne om mest mulig av terreng og vegetasjon mot ytterkantene av uttaksområdet, og at VS1 omfatter en spesiell bestand av furu. Det skal ikke drives ordinær skogsdrift som flatehogst innenfor formålet VS og vegetasjonen skal pleies og suppleres så den til enhver tid har skjermende effekt.

Masseuttak kan ha betydelig visuell virkning på omgivelsene. Flyfoto hentet fra planbeskrivelsen s. 24. Rød linje indikerer planområdet.

Grunnvann, hydrologi og flomfare

I bestemmelsenes pkt. 10 er uttaksbunnen satt til 310 moh. I planbeskrivelsen oppgis denne høyden til å være forsvarlig ift. å beskytte grunnvannet i løsmasseforekomstene innenfor planområdet (pb s. 34). Det står imidlertid at dette nivået er foreløpig, og at det vil bli nærmere vurdert ved utarbeidelse av driftsplan. 310 er samme høyde som gjeldende terreng for eksisterende masseuttak. Av illustrasjonsplan som følger planen, er dette terrenget planlagt tatt ned til 308-308.5 moh. (merket med rød og lilla skrift i illustrasjonsplanen).

Det beskrives at grunnvannsnivået i planområdet bestemmes av vannnivået i Aurdalsfjorden, som har normalvannstand på ca. 307 moh. Høyeste regulerte vannstand er 306,99. Ifølge rapport fra Norconsult fra 2024, er nivået for 200-års flom i Aurdalsfjorden 312,00 moh ink. klimapåslag (Rapport Norconsult *Aurdalsfjorden - Flomvannstander 20-, 200- og 1000-årsflom*. Dokumentnr.: 52303466-R01 V: D02). I planbeskrivelsen heter det at vannet ikke vil komme brått inn, men at vannstigningen vil skje rolig og med vertikal kraft, og at flomsituasjonen vil vare over kort tid (s. 36).

Strømstadputten oppgis som resipient for håndtering av overvann. Dette er en dam øst for planområdet. Det står at vannnivået normalt på ca. 306,8 moh., men at dette bestemmes av vannnivået i Aurdalsfjorden, som altså har et normalt nivå på ca. 307 moh. (pb s. 36). I bestemmelsene er dette fulgt opp med følgende i 3.1.9;

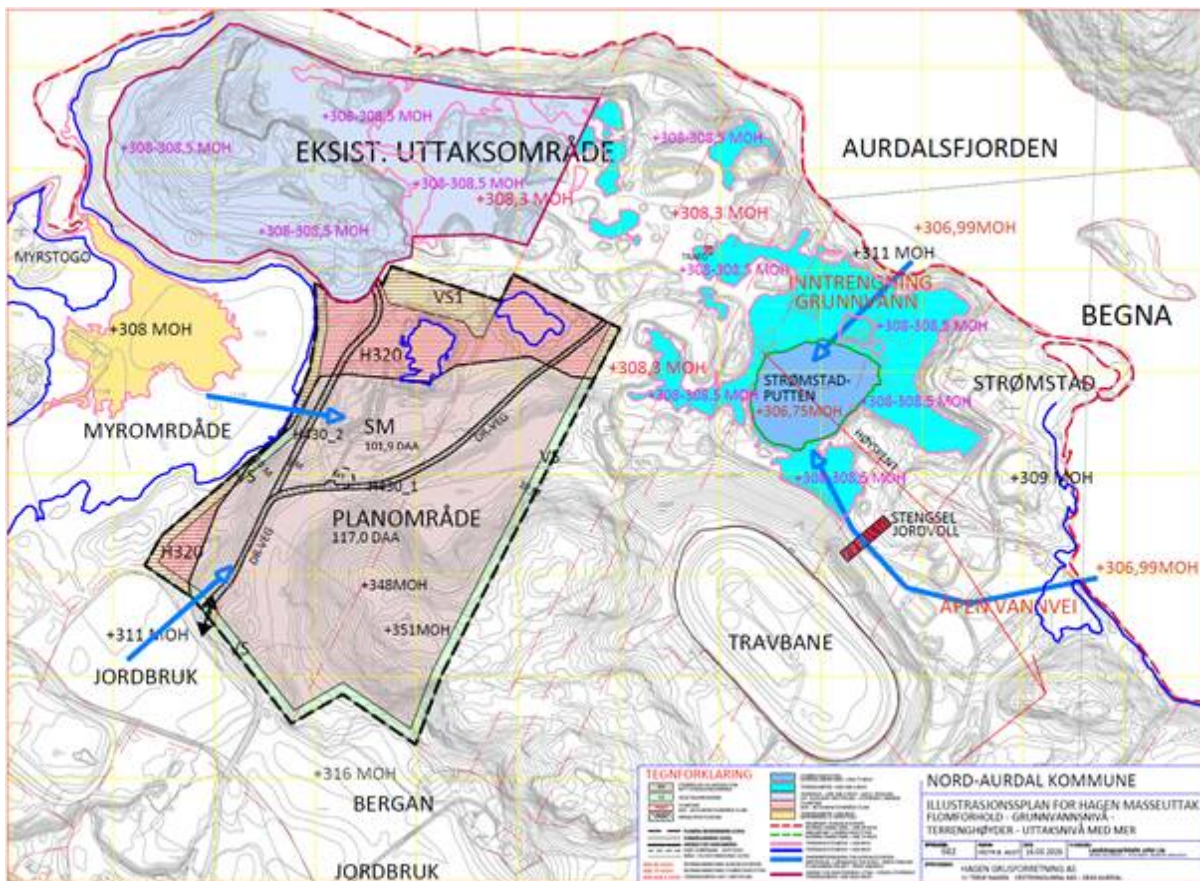
3.1.9. Overvann fra uttaksområdet skal ledes mot eget fangdamsystem etablert i laveste parti nedstrøms for sedimentasjon før utslipp til terreng/ resipient. Slakt terrengfall mot resipient skal sikre avrenning av overvann, og skal, sammen med lokalisering av fangdamsystemet, avklares i driftsplan. Se rekkefølgebestemmelser pkt, 5.1.

Godkjent driftsplan skal ifølge rekkefølgebestemmelsene 5.1 foreligge før byggetillatelse/igangsettingstillatelse.

I bestemmelsene er ivaretagelse av flom foreslått med følgende i 4.1.1;

Sone for flomfare - H320 er regulert i henhold til aktsomhetsområde for flom – vist i NVE's aktsomhetskart. Sikkerhetsklasse. Se flomnotat datert 16.03.2026.

I regionalt planforum var utredningskrav ift. flomfare tema. Tilbakemeldingen var da at det potensielt vil dukke opp krav dersom det skal være bygg med oppholdsrom. Som tidligere beskrevet fremgår det av planbeskrivelsen at sentrale funksjoner som kontrollvekt, kontor og spisebrakke etc. innenfor nåværende masseuttak, suksessivt skal flyttes inn i det nye regulerte området når driftsmessige forhold legges til rette for dette. Av rekkefølgebestemmelsene 5.1 fremgår det at det før byggetillatelse/IG skal etableres plass for bebyggelse og faste installasjoner innenfor regulert formål for steinbrudd og masseuttak (SM), og at denne plassen skal ligge over høyde 312, som er høyden Norconsult i sin rapport fra 2024 satte for 200-årsflom ink. klimapåslag. Disse funksjonene er ikke nevnt i bestemmelsene 3.1 som gjelder Steinbrudd og masseuttak (felt SM).

Forslagstillers illustrasjonsplan som viser flomforhold, grunnvannsnivå m.m. Illustrasjonen følger saken.

Støy og støv

Det er utarbeidet støyrapport for tiltaket. I rapporten er det ett støysonekart uten borerigg, som vil gjenspeile støynivået for ordinær drift gjennom året, og to kart for utsatte plasseringer av borerigg, som foregår ca. 2 uker per år. Etter ukene med borerigg følger ca. 2 uker piggeaktivitet. Piggaktivitet oppgis å gi lavere støynivå enn boring pga. plassering lavere i terrenget, under bruddkant.

Konklusjonen i rapporten er at ingen boliger får støy på fasade eller uteplass over grenseverdi ved ordinær drift, men at 2 boliger på Bergan, sørøst for planområdet, kan få mindre overskridelser i andre fase av borevirksomhet ettersom boreriggen flyttes sørover (støyrapport s. 2). Beregningsmodellen beskrives i rapporten som konservativ og at faktisk lydnivå som oftest vil være lavere enn beregningene. Konklusjonen er likevel at beboere på Bergan likevel bør varsles før boreriggen starter opp før en toukers periode. Dette gjelder imidlertid bare de siste årene av uttaksperioden, fra boreriggen passerer toppen av knausen beskrevet som Jylland, som ligger sør i planområdet. Det anbefales å undersøke støyreducerende ekstrautstyr for aktuell borerigg.

I bestemmelsene er sikring av støy foreslått i 2.1, 4 og 5;

2.1 Kravene til støynivå fra masseuttaket skal tilfredsstillte grenseverdiene i den til enhver tid gjeldende retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021-tabell 3).

4. Støy fra sprengning er unntatt fra bestemmelsene i forurensningsforskriften § 30-7.

5. Støynevået fra drift i masseuttaket, lasting av natursteinsprodukter og utkjøring av masser, skal ved nærmeste berørte bolighus ikke overstige 55 Lden i periode med ordinær drift.

Støv er beskrevet som problematisk som vil dreie seg om støv fra trafikk etter interne veier ved transport av ferdigvare, og fra åpne flater og ferdigvarehauger i bruddområdet, samt støvdrift fra knuseverk. (pb s. 35). I bestemmelsene 2.1 er det foreslått følgende;

2.1. Krav til luftkvalitet skal tilfredsstillte den til enhver tid gjeldende retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanplanleggingen T-1520, samt kravene i forurensningsforskriften kapittel 7. Støvflukt mot omgivelsene fra uttaksområdet, åpne lagre av råvare / produkter, og fra atkomstveg fra avkjørselen ved Veststringslinna og øvrige veger innenfor planområdet, skal dempes med nødvendig vanning og / eller evt. ved bruk av støvbindende middel.

Andre avbøtende tiltak nevnt i planbeskrivelsen er nødvendig vanning mot støvflukt og dyser knyttet til knuseverk og sorteringsbånd (s. 35).

Sammenstilling av konsekvensutredning

Masseuttaket ligger åpent til i det åpne landskapsrommet i bunnen av daldraget ved Aurdalsfjorden og vil ha både nær- og fjernvirkning på omgivelsene. Med bakgrunn i konsekvensutredningen konkluderes det med at tiltaket etter samlet vurdering vil gi noe miljøskade for området;

Tema	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Landskapsbilde	Middels - Stor verdi	Noe forringet	Noe miljøskade (-)
Friluftsliv/ nærmiljø	Noe verdi	Noe forringet- Ubetydelig endring	Ubetydelig miljøskade (0)
Kulturarv	Liten - Noe verdi	Ingen endring	Ubetydelig miljøskade (0)
Naturmiljø/ naturmangfold	Middels - Stor verdi	Noe forringet	Noe miljøskade (-)
Naturressurser Landbruk	Noe- Middels verdi	Noe forringet	Noe miljøskade (-) til ubetydelig miljøskade (0) for området
Samlet vurdering			Noe miljøskade (-) for området

Konklusjon

Med bakgrunn i konsekvensutredningen konkluderes det med at tiltakene vil gi noe miljøskade (-) for området.

Sammenstilling av konsekvensutredningen i tabell. Hentet fra planbeskrivelsen kap. 8.6. s. 31.

Vurdering:

Behandling av reguleringsplaner for masseuttak er omfattende og fordrer andre vurderinger og hensyn enn majoriteten av planene administrasjonen ellers behandler. For masseuttak skal det både utarbeides reguleringsplan og driftsplan, der reguleringsplanen skal sikre arealbruken ift. forhold som skred, flom, forurensning, videre bruk m.m., mens driftsplanen er drivers dokument for teknisk gjennomføring av virksomheten innenfor rammene av reguleringsplanen. Det er således viktig å skille mellom forhold som skal styres gjennom driftsplan og hva som skal styres etter reguleringsplan. Kommunens oppgave er å påse om ønsket arealbruk kan godkjennes, og om planforslaget holder seg innenfor nasjonale og lokale lover og retningslinjer. Det er Direktoratet for mineralforvaltning som håndterer behandling av driftsplanen.

Som det fremgår av saken og informasjon fra planmaterialet, vurderes store deler av masseuttaket å ha fjernvirkning fra midtre og øvre del av Vestringsbygda i sørvest, og fra høyereliggende partier i nordvest. Det er foreslått avbøtende tiltak i form av regulert vegetasjonsskjerm og tilhørende bestemmelser som er ment for å dempe noe av dette. Like fullt vil en utvidelse av masseuttaket være godt synlig fra dalsidene rundt.

Det synes ikke å være de store utfordringer knyttet til støy ved denne planen. Ifølge støyrapport får ingen boliger støy over grenseverdi ved ordinær drift, men 2 boliger på Bergan, sørøst for planområdet, kan få mindre overskridelser i andre fase av borevirksomhet. Dette gjelder imidlertid bare de siste årene av uttaksperioden, fra boreriggen passerer toppen av knausen beskrevet som Jylland. Støyforurensning er foreslått ivaretatt gjennom bestemmelsene 2.1, 4 og 5.

Støv er beskrevet som problematikk som vil dreie seg om støv fra trafikk etter interne veier ved transport av ferdigvare, fra åpne flater og ferdigvarehauger i bruddområdet og støvdrift fra knuseverk. Dette foreslås ivaretatt gjennom bestemmelsene 2.1.

Når det gjelder grunnvann, flom og hydrologi er uttaksbunn satt til 310 moh. I planbeskrivelsen oppgis denne høyden til å være forsvarlig ift. å beskytte grunnvannet i løsmasseforekomstene innenfor planområdet.

Det beskrives at grunnvannsnivået i planområdet bestemmes av vannivået i Aurdalsfjorden, som har normalvannstand på ca. 307 moh. Høyeste regulerte vannstand er 306,99. Ifølge rapport fra Norconsult fra 2024, er nivået for 200-års flom i Aurdalsfjorden 312,00 moh ink. Klimapåslag.

Strømstadputten oppgis som resipient for håndtering av overvann. Dette er en dam øst for planområdet. Det står at vannivået normalt på ca. 306,8 moh., men at dette bestemmes av vannivået i Aurdalsfjorden, som altså har et normalt nivå på ca. 307 moh.

Forhold knyttet til grunnvann, flom og hydrologi er foreslått ivaretatt gjennom bestemmelsene 3.1.9 og 4.1.1. Faresone for flom H320 er innarbeidet i plankartet.

Som beskrevet styres utviklingen og driften av et masseuttak av hhv. reguleringsplan og driftsplan. Av planmaterialet oppfatter administrasjonen at det er flere forhold som er tenkt innarbeidet i driftsplanen når denne skal utarbeides. Administrasjonen vurderer at planen kan legges ut til offentlig ettersyn og høring, og imøteser de uttalelser og merknader som kommer.

Kommunen ber spesielt NVE om å uttale seg i forhold til hvordan planforslaget løser forholdet til flom i et område hvor dagens terrengnivå vil endres etter hvert som masser blir tatt ut.

Forslag til vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-10 vedtar planutvalget å legge forslag til reguleringsplan for Hagen masseuttak ut på 1. gangs høring og offentlig ettersyn slik forslaget foreligger.

Planutvalget 16.04.2026:**Behandling:**

Votering: Enstemmig (7 stemmer)

PU- 004/26 Vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-10 vedtar planutvalget å legge forslag til reguleringsplan for Hagen masseuttak ut på 1. gangs høring og offentlig ettersyn slik forslaget foreligger.